

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul VIII — Nr. 49

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRÂRI ȘI ALTE ACTE

Joi, 7 martie 1996

SUMAR

Nr.	Pagina	Nr.	Pagina
LEGI ȘI DECRETE		ORDONANȚE ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI	
4.	— Lege pentru ratificarea Acordului dintre Guvernul României și Guvernul Republicii Islamice Pakistan privind promovarea și protejarea reciprocă a investițiilor, semnat la Islamabad la 10 iulie 1995.....	1.	— Ordonanță de urgență privind drepturile personalului a cărei activitate a fost temporar întreruptă ca urmare a limitării furnizării energiei electrice, în perioada 9—26 februarie 1996 .....
	1-2		6
	Acord între Guvernul României și Guvernul Republicii Islamice Pakistan privind promovarea și protejarea reciprocă a investițiilor		
	2-4	DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
29.	— Decret privind promulgarea Legii pentru ratificarea Acordului dintre Guvernul României și Guvernul Republicii Islamice Pakistan privind promovarea și protejarea reciprocă a investițiilor, semnat la Islamabad la 10 iulie 1995		
	4	Decizia nr. 83 din 20 septembrie 1995	6-7
		Decizia nr. 121 din 27 noiembrie 1995	8-9
		Decizia nr. 127 din 6 decembrie 1995	9-11
		REPUBLICĂRI	
28.	— Decret privind trecerea direct în retragere a unui general din Ministerul Apărării Naționale		
	5	Hotărârea Guvernului nr. 51/1992 privind unele măsuri pentru îmbunătățirea activității de prevenire și stingere a incendiilor.....	12-15
	HOTĂRÂRI ALE SENATULUI		
9.	— Hotărâre pentru modificarea Hotărârii Senatului nr. 32/1993 privind aprobarea componenței nominale a comisiilor permanente ale Senatului.....		
	5		

LEGI ȘI DECRETE

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

LEGE

pentru ratificarea Acordului
dintre Guvernul României și Guvernul Republicii Islamice
Pakistan privind promovarea și protejarea reciprocă
a investițiilor, semnat la Islamabad la 10 iulie 1995

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Articol unic. — Se ratifică Acordul dintre Guvernul României și Guvernul Republicii Islamice Pakistan privind promovarea și protejarea reciprocă a investițiilor, semnat la Islamabad la 10 iulie 1995.

Această lege a fost adoptată de Senat în ședința din 7 decembrie 1995, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (2) din Constituția României.

PREȘEDINTELE SENATULUI
prof. univ. dr. OLIVIU GHERMAN

Această lege a fost adoptată de Camera Deputaților în ședința din 19 februarie 1996, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (2) din Constituția României.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR
ADRIAN NĂSTASE

București, 7 martie 1996.
Nr. 4.

A C O R D

între Guvernul României și Guvernul Republicii Islamice Pakistan privind promovarea și protejarea reciprocă a investițiilor

Guvernul României și Guvernul Republicii Islamice Pakistan, denumite în cele ce urmează *părți contractante*, dorind să intensifice cooperarea economică în avantajul reciproc al ambelor state, intenționând să creeze și să mențină condiții favorabile pentru investițiile investitorilor unei părți contractante pe teritoriul celeilalte părți contractante, recunoscând necesitatea promovării și protejării investițiilor străine în scopul creșterii prosperității economice a ambelor state, au convenit cele ce urmează:

ARTICOLUL 1 Definiții

În sensul acestui acord:

(1) Termenul *investitor* se referă, în legătură cu fiecare parte contractantă, la:

a) persoane fizice care, în conformitate cu legea acelei părți contractante, sunt considerate a fi cetățenii ei;

b) persoane juridice, incluzând societăți comerciale, corporații, asociații de afaceri și alte organizații, care sunt constituite sau altfel organizate, în mod corespunzător, în conformitate cu legea acelei părți contractante, și își au sediul împreună cu activitățile economice efective pe teritoriul aceleiași părți contractante.

(2) Termenul *investiții* va desemna orice fel de active investite de către investitorii unei părți contractante pe teritoriul celeilalte părți contractante, în conformitate cu legile și cu reglementările acesteia din urmă, și va include, în special, dar nu exclusiv:

a) drepturi de proprietate asupra bunurilor mobile și imobile, precum și alte drepturi reale, cum ar fi servituți, ipoteci, sechestre, gajuri;

b) acțiuni, părți sociale sau orice alt fel de participare la societăți;

c) drepturi de creanță sau orice alte drepturi privind prestații, care au o valoare economică;

d) drepturi de proprietate intelectuală cum sunt: drepturi de autor, brevete, design sau modele industriale, mărci de comerț sau de serviciu, nume comerciale, know-how și goodwill, precum și orice alte drepturi similare recunoscute de legile părților contractante;

e) concesiuni, în conformitate cu legea, incluzând concesiuni privind prospectarea, extracția sau exploatarea resurselor naturale, precum și alte drepturi conferite prin lege, prin contract sau prin hotărârea autorităților, în conformitate cu legea.

Orice modificare a formei în care sunt investite sau reinvestite activele nu va afecta caracterul lor de investiție.

(3) Termenul *venituri* înseamnă sumele produse de o investiție și include, în special, dar nu exclusiv, profituri,

dividende, dobânzi, sporuri de capital, redevențe, management și asistență tehnică sau alte onorarii, indiferent de forma în care este plătit venitul.

(4) Termenul *teritoriu* desemnează teritoriul părților contractante, inclusiv marea teritorială, precum și zona economică exclusivă, asupra căreia statul respectiv, în concordanță cu legislația sa și cu dreptul internațional, își exercită suveranitatea, drepturile suverane și jurisdicția.

ARTICOLUL 2 Promovare, admitere

(1) Fiecare parte contractantă va promova, pe cât posibil, investițiile efectuate pe teritoriul său de către investitorii celeilalte părți contractante și va admite aceste investiții în conformitate cu legile și cu reglementările sale.

(2) Dacă o parte contractantă a admis o investiție pe teritoriul său, ea va acorda, în conformitate cu legile și cu reglementările sale, autorizațiile necesare în legătură cu acea investiție, inclusiv autorizațiile pentru angajarea de personal de conducere și tehnic, la alegerea sa, indiferent de naționalitate.

ARTICOLUL 3 Protejare, tratament

(1) Fiecare parte contractantă va proteja, pe teritoriul său, investițiile efectuate, în conformitate cu legile și cu reglementările sale, de către investitorii celeilalte părți contractante și nu va afecta, prin măsuri nerezonabile sau discriminatorii, managementul, întreținerea, folosința, fructificarea, extinderea, vânzarea sau lichidarea acestor investiții. În particular, fiecare parte contractantă sau autoritățile sale competente vor emite autorizațiile necesare menționate la art. 2 paragraful (2) din acest acord.

(2) Fiecare parte contractantă va asigura un tratament just și echitabil, pe teritoriul său, investițiilor investitorilor celeilalte părți contractante. Acest tratament nu va fi mai puțin favorabil decât cel acordat de fiecare parte contractantă investițiilor efectuate pe teritoriul său de către investitorii proprii sau decât cel acordat de fiecare parte

contractantă investițiilor efectuate pe teritoriul său de către investitorii oricărui stat terț, dacă acest din urmă tratament este mai favorabil.

(3) Tratamentul națiunii celei mai favorizate nu va fi interpretat ca obligație a părții contractante de a extinde asupra investitorilor și investițiilor celeilalte părți contractante avantajele rezultate din orice uniune vamală sau economică existentă sau viitoare, zonă de comerț liber sau organizație economică regională, la care oricare dintre părțile contractante este sau va deveni membru. Acest tratament nu se va referi nici la avantajele pe care oricare parte contractantă le acordă investitorilor unui stat terț în virtutea unui acord de evitare a dublei impunerii sau a altor acorduri pe bază de reciprocitate referitoare la impozite.

ARTICOLUL 4 Transferul liber

(1) Fiecare parte contractantă pe al cărei teritoriu s-au efectuat investiții de către investitorii celeilalte părți contractante va garanta acelor investitori transferul liber al plăților în legătură cu aceste investiții, în special al:

- a) veniturilor, conform art. 1 paragraful (3) din acest acord;
- b) sumelor provenind din împrumuturi contractate sau din alte obligații contractuale asumate pentru investiție; și
- c) sumelor provenind din vânzarea totală sau parțială, înstrăinarea sau lichidarea unei investiții.

(2) Cu toate prevederile paragrafului (1) al acestui articol, oricare parte contractantă poate, în împrejurări economice și financiare excepționale, să impună restricții de schimb valutar în conformitate cu legile și cu reglementările sale și potrivit Statutului Fondului Monetar Internațional.

(3) Dacă nu s-a convenit altfel cu investitorul, transferurile se vor efectua, în conformitate cu legile și cu reglementările în vigoare ale părții contractante pe teritoriul căreia s-a efectuat investiția, la cursul valutar de schimb în vigoare la data transferului.

ARTICOLUL 5 Deposizare, despăgubire

(1) Nici una dintre părțile contractante nu va lua, fie direct, fie indirect, măsuri de expropriere, naționalizare sau alte măsuri de această natură sau cu același efect împotriva investițiilor investitorilor celeilalte părți contractante, decât dacă măsurile sunt luate în interes public, așa cum s-a stabilit prin lege, pe o bază nediscriminatorie și în conformitate cu procedura legală și cu condiția să fie luate prin acordarea unei despăgubiri efective și adecvate. Despăgubirea, inclusiv dobânda, se va stabili în valută convertibilă și se va plăti, fără întârziere, investitorului îndreptățit să o primească. Sumele rezultate vor fi în mod liber și prompt transferabile.

(2) Investitorii uneia dintre părțile contractante ale căror investiții au suferit pierderi datorită războiului sau oricărui alt conflict armat, revoluției, stării de necesitate sau rebeliunii, care au avut loc pe teritoriul celeilalte părți contractante, vor beneficia, din partea acesteia din urmă, de un tratament în conformitate cu art. 3 paragraful (2) din acest acord. Ei vor fi îndreptățiți, în toate cazurile, la despăgubiri.

ARTICOLUL 6 Investiții anterioare acordului

Prezentul acord se va aplica și investițiilor efectuate pe teritoriul unei părți contractante, în conformitate cu legile și cu reglementările sale, de către investitorii celeilalte părți contractante, anterior intrării în vigoare a acestui acord.

Totuși, acordul nu se va aplica în cazul diferendelor care au apărut înainte de intrarea sa în vigoare.

ARTICOLUL 7 Alte obligații

(1) Dacă legislația oricărei părți contractante îndreptățește investițiile investitorilor celeilalte părți contractante la un tratament mai favorabil decât cel prevăzut de acest acord, respectiva legislație va prevala față de acest acord, în măsura în care este mai favorabilă.

(2) Fiecare parte contractantă va respecta orice alte obligații pe care și le-a asumat privind investițiile efectuate pe teritoriul său de către investitorii celeilalte părți contractante.

ARTICOLUL 8 Principiul subrogării

Dacă oricare parte contractantă sau agenția desemnată de ea face plăți unora dintre investitorii săi pe baza unei garanții financiare împotriva riscurilor necomerciale, în legătură cu o investiție de pe teritoriul celeilalte părți contractante, aceasta din urmă va recunoaște, în virtutea principiului subrogării, cesiunea oricărui drept sau titlu al acestui investitor către prima parte contractantă sau către agenția desemnată de ea. Cealaltă parte contractantă va fi îndreptățită să deducă taxele și celelalte obligații cu caracter public datorate și plătitabile de către investitor.

ARTICOLUL 9 Reglementarea diferendelor dintre o parte contractantă și un investitor al celeilalte părți contractante

(1) În scopul reglementării diferendelor, în legătură cu investițiile, între o parte contractantă și un investitor al celeilalte părți contractante, vor avea loc consultări între părțile interesate, în vederea soluționării cazului, pe cât posibil, pe cale amiabilă.

(2) Dacă aceste consultări nu conduc la o soluție în termen de 6 luni de la data cererii de reglementare, investitorul poate supune diferendul, la alegerea sa, spre soluționare la:

a) instanța judecătorească competentă a părții contractante pe teritoriul căreia s-a efectuat investiția; sau

b) Centrul Internațional pentru Reglementarea Diferendelor relative la Investiții (I.C.S.I.D.), prevăzut de Convenția pentru reglementarea diferendelor relative la investiții între state și persoane ale altor state, deschisă spre semnare la Washington la 18 martie 1965; sau

c) un tribunal arbitral ad-hoc, care, dacă nu s-a convenit altfel între părțile la diferend, va fi constituit pe baza regulilor de arbitraj ale Comisiei Națiunilor Unite pentru Drept Comercial Internațional (UNCITRAL).

(3) Fiecare parte contractantă consimte prin aceasta să supună diferendele privind investițiile concilierii sau arbitrajului internațional.

(4) Partea contractantă, care este parte la diferend, nu va invoca niciodată, pe durata procedurilor privind diferendele legate de investiții, ca apărare, imunitatea sa sau faptul că investitorul a primit o despăgubire în cadrul unui contract de asigurare acoperind integral sau parțial prejudiciul ori pierderea suferită.

ARTICOLUL 10

Reglementarea diferendelor între părțile contractante

(1) Diferențele dintre părțile contractante privind interpretarea sau aplicarea prevederilor acestui acord vor fi soluționate pe canale diplomatice.

(2) Dacă cele două părți contractante nu pot ajunge la un acord în termen de 12 luni de la declanșarea diferendului dintre ele, diferendul, la cererea oricărei părți contractante, se va supune unui tribunal arbitral compus din trei membri. Fiecare parte contractantă va numi un arbitru, iar cei doi arbitri vor numi un președinte care va fi cetățean al unui stat terț.

(3) Dacă una dintre părțile contractante nu a numit pe propriul arbitru și nu a dat curs invitației celeilalte părți contractante de a face numirea în termen de două luni, arbitrul va fi numit, la cererea acestei părți contractante, de către președintele Curții Internaționale de Justiție.

(4) Dacă ambii arbitri nu pot ajunge la un acord privind alegerea președintelui în termen de două luni după numirea lor, acesta va fi numit, la cererea oricărei părți contractante, de către președintele Curții Internaționale de Justiție.

(5) Dacă, în cazurile specificate în paragrafele (3) și (4) ale acestui articol, președintele Curții Internaționale de Justiție este împiedicat să își îndeplinească funcția sa sau dacă este cetățean al uneia dintre părțile contractante, numirea se va face de către vicepreședinte, și dacă acesta din urmă este împiedicat sau dacă este cetățean al uneia dintre părțile contractante, numirea se va face de către

Pentru Guvernul României,
Dumitru Popescu,
ministrul industriilor

judecătorul Curții cu cea mai înaltă funcție, care nu este cetățean al uneia dintre părțile contractante.

(6) În lipsa altor prevederi ale părților contractante, tribunalul își va stabili procedura.

(7) Fiecare parte contractantă va suporta cheltuielile arbitralului pe care l-a numit și ale reprezentării sale în procedurile arbitrale. Cheltuielile pentru președinte și celelalte cheltuieli vor fi suportate, în părți egale, de către părțile contractante.

(8) Hotărârile tribunalului sunt definitive și obligatorii pentru fiecare parte contractantă.

ARTICOLUL 11

Prevederi finale

(1) Acest acord va intra în vigoare la 30 de zile de la data la care părțile contractante își vor fi notificat reciproc îndeplinirea cerințelor legale pentru intrarea în vigoare a acestui acord. El va rămâne în vigoare pe o perioadă inițială de 10 ani. Dacă o notificare oficială de denunțare nu este transmisă cu 6 luni înainte de expirarea acestui termen, acordul va fi considerat ca reînnoit, în aceleași condiții, pentru noi perioade de 10 ani.

(2) În cazul unei notificări oficiale de denunțare a prezentului acord, prevederile art. 1—10 vor continua să fie în vigoare pentru o perioadă de încă 10 ani pentru investițiile efectuate înainte de a se transmite notificarea oficială.

Drept pentru care, subsemnații, pe deplin autorizați de către guvernele respective, au semnat acest acord.

Încheiat la Islamabad la 10 iulie 1995, în două exemplare, în limbile română și engleză, fiecare text fiind egal autentic.

Pentru Guvernul Republicii Islamice Pakistan,
Brig (Retd) Muhammad Asghar,
ministrul pentru industrii și producție

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

D E C R E T

**privind promulgarea Legii pentru ratificarea Acordului dintre
Guvernul României și Guvernul Republicii Islamice Pakistan
privind promovarea și protejarea reciprocă a investițiilor,
semnat la Islamabad la 10 iulie 1995**

În temeiul art. 77 alin. (1) și al art. 99 alin. (1) din Constituția României,

Președintele României d e c r e t e a z ă :

Articol unic. — Se promulgă Legea pentru ratificarea Acordului dintre Guvernul României și Guvernul Republicii Islamice Pakistan privind promovarea și protejarea reciprocă a investițiilor, semnat la Islamabad la 10 iulie 1995, și se dispune publicarea ei în Monitorul Oficial al României.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

ION ILIESCU

București, 6 martie 1996.
Nr. 29.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

D E C R E T

**privind trecerea direct în retragere
a unui general din Ministerul Apărării Naționale**

În temeiul art. 99 alin. (1) din Constituția României, precum și al art. 43 alin. (1) și al art. 85 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 80/1995 privind statutul cadrelor militare,

având în vedere propunerea ministrului apărării naționale,

Președintele României d e c r e t e a z ă :

Articol unic. — Pe data de 31 martie 1996, generalul de brigadă Dan Ioan Ioan se trece direct în retragere, prin aplicarea prevederilor art. 85 alin. (1) lit. a) și alin. (5) din Legea nr. 80/1995 privind statutul cadrelor militare.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

ION ILIESCU

**În temeiul art. 99 alin. (2) din
Constituția României, contrasemnăm
acest decret.**

PRIM-MINISTRU

NICOLAE VĂCĂROIU

București, 5 martie 1996.

Nr. 28.

H O T Ă R Ă R I A L E S E N A T U L U I

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

SENATUL

H O T Ă R Ă R E**pentru modificarea Hotărârii Senatului nr. 32/1993
privind aprobarea componenței nominale
a comisiilor permanente ale Senatului**

În temeiul art. 30 alin. 3 din Regulamentul Senatului,

Senatul adoptă prezenta h o t ă r ă r e.

Articol unic. — Hotărârea Senatului nr. 32/1993 privind aprobarea componenței nominale a comisiilor permanente ale Senatului se modifică după cum urmează:

— La anexa nr. IV — Comisia pentru agricultură, industrie alimentară și silvicultură:

• domnul senator Florea Morlova (P.D.) se include în componența comisiei, în locul fostului senator Alexandru Diaconu, decedat.

p. PREȘEDINTELE SENATULUI

ION SOLCANU

București, 4 martie 1996.

Nr. 9.

ORDONANȚE ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI**GUVERNUL ROMÂNIEI****ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ****privind drepturile personalului a căruia activitate a fost temporar întreruptă
ca urmare a limitării furnizării energiei electrice, în perioada 9—26 februarie 1996**

În temeiul prevederilor art. 114 alin. (4) din Constituția României,

Guvernul României emite următoarea ordonanță de urgență:

Art. 1. — (1) Agenții economici a căror activitate a fost întreruptă temporar în perioada 9—26 februarie 1996, ca efect al limitării furnizării energiei electrice, au obligația de a plăti salariaților cărora li s-a menținut contractul individual de muncă o indemnizație neimpozabilă de 75% din salariul de bază net și sporul de vechime aferent.

(2) De drepturile prevăzute la alin. (1) beneficiază numai salariații a căror activitate a fost întreruptă și ele se calculează pentru zilele în care efectiv nu au lucrat din această cauză.

Art. 2. — Efectuarea plății drepturilor prevăzute la art. 1 se aprobă de managerii agenților economici, pe baza confirmării prealabile a filialei teritoriale de rețele electrice privind perioada și proporțiile limitării furnizării energiei electrice.

Art. 3. — Agenții economici au obligația de a plăti drepturile prevăzute la art. 1 în termen de 15 zile de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență. Plățile cu această destinație au prioritate în raport cu orice alte obligații bănești ale agenților economici.

Art. 4. — Agenții economici prevăzuți la art. 1 pot formula pretenții față de Regia Autonomă de Electricitate „Renel”, pentru perioada 9—26 februarie 1996, în temeiul raporturilor contractuale, în termen de 15 zile de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență.

Regia Autonomă de Electricitate „Renel” este obligată ca, în termen de 10 zile de la primirea solicitărilor beneficiarilor de energie electrică, să le analizeze și să le concilieze.

PRIM-MINISTRU
NICOLAE VĂCĂROIU

Contrasemnează:

Ministru de stat, ministrul muncii și protecției sociale,
Dan Mircea Popescu

Ministru de stat, ministrul finanțelor,
Florin Georgescu

Ministrul industriilor,
Alexandru Stănescu

București, 6 martie 1996.
Nr. 1.

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 83*)**

din 20 septembrie 1995

Florin Bucur Vasilescu — președinte
Lucian Stângu — judecător
Victor Dan Zlătescu — judecător
Gabriela Radu — magistrat-asistent

art. 1 alin. 2 și ale art. 2 alin. 1 din Decretul-lege nr. 90/1990, invocată de recurentul Climescu Radu în Dosarul nr. 2.918/R/1994 al Tribunalului Neamț, constată următoarele:

Completul de judecată, convocat fără citarea părților potrivit prevederilor art. 24 alin. (2) din Legea nr. 47/1992, examinând excepția de neconstituționalitate a prevederilor

Tribunalul Neamț a sesizat Curtea Constituțională în legătură cu excepția de neconstituționalitate a art. 1 alin. 2 și a art. 2 alin. 1 din Decretul-lege nr. 90/1990 prin Încheierea din data de 6 decembrie 1994.

*) Definitivă prin nerecurare.

Tribunalul Neamț, în conformitate cu prevederile art. 23 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, și-a exprimat opinia în legătură cu excepția invocată, apreciind că aceasta ar fi întemeiată, dat fiind faptul că dispozițiile în discuție contravin reglementărilor de principiu ale art. 49, ca și ale art. 41, 134 și 135 din Constituție, referitoare la restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți și, respectiv, la protecția proprietății.

În vederea soluționării excepției, au fost solicitate, în baza art. 24 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, punctele de vedere ale Guvernului, ale Camerei Deputaților și Senatului.

În punctul de vedere al Guvernului, comunicat Curții Constituționale, se apreciază că, în cauza supusă spre judecată Curții Constituționale, s-ar pune problema sferei de aplicare a dispozițiilor enunțate de Decretul-lege nr. 90/1990 și nu cea a neconstituționalității acestora.

Camera Deputaților și Senatul nu au comunicat punctele lor de vedere.

Printr-un memoriu ulterior adresat Curții Constituționale, la data de 14 septembrie 1995, recurentul Climescu Radu, invocând faptul că, prin intrarea în vigoare a Legii nr. 51/1995 privind organizarea și exercitarea profesiei de avocat, a fost abrogat Decretul-lege nr. 90/1990, a cărui neconstituționalitate o contestase, a arătat că nu mai insistă în susținerea excepției și înțelege să sesizeze tribunalul cu o altă excepție de neconstituționalitate, în raport cu conținutul noului act normativ aprobat.

Față de considerentele expuse, în temeiul art. 144 lit. c) din Constituție, precum și al art. 13 alin. (1) lit. A. c), al art. 23 alin. (1) și (5), al art. 24 alin. (2) și al art. 25 alin. (1) din Legea nr. 47/1992,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Respinge ca vădit nefondată excepția de neconstituționalitate a art. 1 alin. 2 și a art. 2 alin. 1 din Decretul-lege nr. 90/1990, astfel cum a fost invocată de recurentul Climescu Radu, cu domiciliul în Piatra-Neamț, str. Decebal nr. 15, bloc C.1, sc. B, et. 4, ap. 30, județul Neamț, în Dosarul nr. 2.918/R/1994 al Tribunalului Neamț.

Cu recurs în termen de 10 zile de la comunicare.

Pronunțată în ședința din 20 septembrie 1995.

PREȘEDINTE,

conf. univ. dr. Florin Bucur Vasilescu

CURTEA,

luând act de Încheierea de sesizare a Tribunalului Neamț din data de 6 decembrie 1994, de conținutul raportului întocmit de judecătorul-raportor, de prevederile Constituției, ale Decretului-lege nr. 90/1990 și ale Legii nr. 51/1995, reține următoarele:

În temeiul art. 144 lit. c) din Constituție, precum și al art. 3 și al art. 23 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, constată că este competentă să soluționeze excepția.

Art. 1 alin. 2 și art. 2 alin. 1 din Decretul-lege nr. 90/1990, atacate ca neconstituționale, prevedeau că: „Pentru persoanele juridice române, care au încadrați juriconsulți, asistența juridică potrivit alin. 1 se acordă numai cu aprobarea ministerelor și celorlalte organe centrale în subordinea cărora se află persoana juridică care solicită asistența“ (art. 1 alin. 2) și că: „Asistența juridică se acordă numai de avocați, în afara cazurilor prevăzute expres de lege“ (art. 2 alin. 1).

Între data sesizării Curții și data soluționării excepției de neconstituționalitate, Decretul-lege nr. 90/1990 a fost abrogat în întregime, în mod expres, prin dispozițiile art. 79 din Legea nr. 51/1995 privind organizarea și exercitarea profesiei de avocat.

Rezultă că, datorită abrogării textelor de lege a căror constituționalitate a fost contestată, recunoscută și de către autorul excepției, aceasta a rămas în prezent fără obiect și, ca atare, urmează a fi respinsă.

Magistrat-asistent,

Gabriela Radu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 121*)

din 27 noiembrie 1995

Costică Bulai — președinte
Florin Bucur Vasilescu — judecător
Victor Dan Zlătescu — judecător
Maria Bratu — magistrat-asistent

Completul de judecată, convocat potrivit dispozițiilor art. 24 alin. (2) din Legea nr. 47/1992, constată următoarele:

Tribunalul Bihor, prin Încheierea din 10 octombrie 1995, pronunțată în Dosarul nr. 2.797/1994, a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a Decretului-lege nr. 9 din 31 decembrie 1989, invocată de apelantul Huszinka Csaba.

Prin excepție se susține că Decretul-lege nr. 9/1989 este neconstituțional, deoarece a menținut efectele juridice ale Decretului nr. 223/1974, contravenind astfel dispozițiilor art. 16 alin. (1), ale art. 25 și ale art. 41 alin. (3) din Constituție, precum și ale art. 20 din legea fundamentală.

Instanța și-a exprimat opinia că excepția este nefondată, deoarece reclamantul urmărește repararea în natură a daunelor suferite prin aplicarea Decretului nr. 223/1974, iar o astfel de reparație nu poate fi reglementată decât printr-o lege specială.

Repararea unor asemenea daune este rezervată legii și nici un organ de jurisdicție nu poate, cu încălcarea acestor prevederi și a principiului separării puterilor în stat, să se substituie legiuitorului în soluționarea problemei respective.

CURTEA,

având în vedere încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, dispozițiile art. 144 lit. c) din Constituție și ale art. 24 alin. (2) din Legea nr. 47/1992, reține:

Decretul-lege nr. 9 din 31 decembrie 1989 privind abrogarea unor acte normative este anterior Constituției și Legii nr. 47/1992 care dispune, în art. 26 alin. (3), că prevederile alin. (1) și (2) din același articol se aplică numai raporturilor juridice stabilite după intrarea în vigoare a Constituției din anul 1991, iar repararea daunelor suferite anterior se reglementează prin lege.

Această prevedere, prin ipoteză, este aplicabilă exclusiv legilor anterioare Constituției, deoarece, față de legile posterioare, în mod inevitabil, raporturile juridice corespunzătoare nu se pot stabili decât după intrarea în vigoare a acesteia.

Este de observat că excepția nu privește faptul abrogării Decretului nr. 223/1974, cu care reclamanul este, evident, de acord, ci împrejurarea că acest decret nu a fost abrogat retroactiv, de la data emiterii sale, pentru a face o *restitutio in integrum*. Contenciosul constituțional presupune conflictul dintre un text din Constituție și un alt text dintr-o lege sau ordonanță emisă de Guvern. Nu intră sub controlul de constituționalitate presupusele omisiuni pe care le-ar fi făcut, eventual, legiuitorul.

Potrivit art. 26 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, repararea pagubelor cauzate sub imperiul Decretului nr. 223/1974 nu este posibilă decât în temeiul unei legi reparatorii și nici un organ de jurisdicție nu poate să se substituie legiuitorului în soluționarea problemei respective.

Excepția ignoră, de altfel, unul dintre aspectele esențiale ale succesiunii în timp a legilor, care face ca efectele produse sub imperiul unui act normativ să se păstreze în timpul în care acel act normativ era în vigoare. Abrogarea actului normativ lasă neatinse aceste efecte.

Abrogarea retroactivă a Decretului nr. 223/1974 nici n-ar fi fost permisă, datorită principiului neretroactivității legilor, care, chiar dacă la data adoptării Decretului-lege nr. 9/1989 nu era consacrat constituțional, era înscris în Codul civil.

Deci, cu referire la legile anterioare, art. 26 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, potrivit principiului *lex posterior derogat priori*, limitează efectul abrogator la data intrării în vigoare a Constituției.

De altfel, Curtea Constituțională a mai pronunțat decizii în acest sens, spre exemplu: Decizia nr. 5 din 17 ianuarie 1995, rămasă definitivă prin Decizia nr. 36 din 28 martie 1995, publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 88 din 10 mai 1995.

*) Definitivă prin nerecurare.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 15 alin. (2), al art. 144 lit. c) și al art. 150 alin. (1) din Constituție, precum și al art. 13 alin. (1) lit. A. c), al art. 24 alin. (2), al art. 25 alin. (1) și al art. 26 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, în unanimitate,

C U R T E A

În numele legii

D E C I D E :

Respinge ca vădit nefondată excepția de neconstituționalitate a Decretului-lege nr. 9 din 31 decembrie 1989, invocată de apelantul Huszinka Csaba în cauza ce formează obiectul Dosarului nr. 2.797/1994 al Tribunalului Bihor.

Cu recurs în termen de 10 zile de la comunicare.

Pronunțată la data de 27 noiembrie 1995.

PREȘEDINTE,

prof. univ. dr. Costică Bulai

Magistrat-asistent,

Maria Bratu

C U R T E A C O N S T I T U Ț I O N A L Ă

D E C I Z I A N r. 127*)

din 6 decembrie 1995

Lucian Stângu — președinte
 Costică Bulai — judecător
 Florin Bucur Vasilescu — judecător
 Raul Petrescu — procuror
 Florentina Geangu — magistrat-asistent

Pe rol pronunțarea asupra excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 218 din Legea nr. 31/1990 privind societățile comerciale, invocată de Societatea Comercială „Expres Pilot Co. Ltd” — S.R.L. Galați în Dosarul nr. 545/1994 al Curții Supreme de Justiție — Secția de contencios administrativ.

Dezbaterile asupra excepției au avut loc la data de 29 noiembrie 1995, fiind consemnate în încheierea din ședința respectivă, iar Curtea a amânat pronunțarea la 6 decembrie 1995, când a adoptat prezenta decizie.

C U R T E A ,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Curtea Supremă de Justiție — Secția de contencios administrativ a înaintat Curții Constituționale, prin Încheierea din 13 martie 1995, excepția de neconstituționalitate a pre-

vederilor art. 218 din Legea nr. 31/1990 privind societățile comerciale, formulată de Societatea Comercială „Expres Pilot Co. Ltd” — S.R.L. Galați în Dosarul nr. 545/1994 al acestei instanțe.

În motivarea excepției s-au susținut următoarele:

— art. 218, având următorul text: „Activitățile care nu pot face obiectul unei societăți comerciale se stabilesc de Guvern în termen de 10 zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi”, este neconstituțional, deoarece contravine prevederilor art. 49 din legea fundamentală, text potrivit căruia restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți se poate face numai prin lege și numai în situațiile prevăzute de menționatul articol;

— prin Hotărârea Guvernului nr. 1.323/1990 s-au stabilit unele activități ce nu puteau forma obiectul de activitate al unor societăți comerciale, fapt care, la vremea lui, nu părea a fi fost ilegal; acum însă, după adoptarea Constituției din anul 1991, care prevede la art. 134 că economia României este economie de piață, atât art. 218, cât și Hotărârea Guvernului nr. 1.323/1990 contravin acestui principiu, încălcându-se, între altele, libertatea comerțului, protecția concurenței loiale etc.;

*) Definitivă prin nerecurare.

— că atât art. 218, cât și Hotărârea Guvernului nr. 1.323/1990 contravin și prevederilor art. 40 din Legea nr. 15/1990, potrivit cărora activitățile economice pe care statul înțelege să și le rezerve cu titlu de monopol de stat se stabilesc prin lege specială; or, prin Hotărârea Guvernului nr. 538 din 8 octombrie 1993, care completează Hotărârea Guvernului nr. 1.323/1990, a fost adăugată o nouă activitate (de pilotaj pe sectorul maritim al Dunării de Jos) care instituie, în fapt, un astfel de monopol; mai mult, în acest fel se restrânge un drept (cel de pilotaj) pe cale de hotărâre guvernamentală dată la 3 ani de la expirarea termenului de 10 zile prevăzut de art. 218 din Legea nr. 31/1990;

— în sfârșit, că art. 218 și hotărârile guvernamentale date în baza lui trebuie considerate, potrivit art. 150 alin. (1) din Constituție, ca fiind abrogate, deoarece contravin textelor constituționale precitate (art. 49 și art. 134).

Exprimându-și opinia în temeiul art. 23 alin. (5) din Legea nr. 47/1992, Curtea Supremă de Justiție consideră că dispozițiile înscrise în art. 218 din Legea nr. 31/1990 sunt neconstituționale.

Potrivit Legii nr. 47/1992, s-au cerut puncte de vedere celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului.

În opinia primită din partea Camerei Deputaților se consideră că excepția este neîntemeiată, având în vedere că dispozițiile art. 49 din Constituție sunt aplicabile numai drepturilor fundamentale ale cetățenilor, iar art. 134 din Constituție suportă o serie de circumstanțieri, fiind dificil de luat în considerare conceptul de libertate absolută în condițiile unui stat de drept. Cât privește abrogarea art. 218 din Legea nr. 31/1990 în condițiile art. 150 alin. (1) din Constituție, se apreciază că acesta poate fi examinat numai în lumina actelor normative existente la data adoptării sale.

Senatul, de asemenea, consideră excepția neîntemeiată, arătând că, atâta vreme cât legea deleagă expres Guvernului competența de a reglementa măsurile de aplicare a legii, nu se poate pune în discuție constituționalitatea hotărârii date de Guvern în baza acestei abilitări. Executivului i s-a dat în competență de a stabili domeniile care nu pot face obiectul activității societăților comerciale tocmai pentru că acestea sunt în permanentă schimbare, ca modalități, importanță și efecte. Textul nu are în vedere scoaterea din circuitul civil și din cel comercial a unor activități, ci doar reglementarea, prin norme obligatorii, a unor activități de un anumit interes economic, social, de siguranță, de ordine sau liniște publică, de sănătate, de moralitate publică etc.

Guvernul, în punctul său de vedere, arată, în esență, că textul art. 218 din Legea nr. 31/1990 este constituțional,

deoarece hotărârile Guvernului date în temeiul unor abilitări legislative urmăresc exclusiv organizarea executării legii conform art. 107 din Constituție și, deci, acesta a fost îndreptățit să stabilească activitățile economice care nu pot face obiectul societăților comerciale. Cât despre prevederile Legii nr. 31/1990 privind societățile comerciale, ele sunt conforme Constituției, avându-și temeiul în dispozițiile art. 134 din titlul IV al acesteia.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere primite, raportul întocmit de judecătorul-raportor, prevederile art. 218 din Legea nr. 31/1990, raportate la Constituție și la dispozițiile Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională constată că este competentă să se pronunțe asupra dispozițiilor legale atacate ca neconstituționale, în temeiul art. 26 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, deoarece pe baza lor s-au stabilit raporturi juridice după intrarea în vigoare a Constituției.

În conformitate cu art. 144 lit. c) din legea fundamentală, Curtea Constituțională hotărăște asupra excepțiilor ridicate în fața instanțelor judecătorești privind neconstituționalitatea doar a legilor și ordonanțelor.

Prin urmare, unica problemă de constituționalitate cu care Curtea este legal sesizată este cea referitoare la art. 218 din Legea nr. 31/1990 privind societățile comerciale. Ea nu este competentă să judece constituționalitatea unor hotărâri guvernamentale.

Așadar, Curtea urmează a se pronunța numai asupra constituționalității art. 218 din Legea nr. 31/1990, prin care Guvernul a fost împuternicit să stabilească, în 10 zile de la intrarea în vigoare a legii, activitățile care nu pot face obiectul unei societăți comerciale, precum și cu privire la clarificarea caracterului constituțional al acestei împuterniciri, în condițiile adoptării Constituției României la 8 decembrie 1991.

Cât privește prima problemă, este de remarcat faptul că, în virtutea art. 80 din Decretul-lege nr. 92/1990 pentru alegerea Parlamentului și a Președintelui României — o adevărată lege cu caracter preconstituțional —, până la intrarea în vigoare a Constituției României, Parlamentul a fost desemnat să-și desfășoare activitatea nu numai ca Adunare Constituantă, ci și ca adunare legislativă, dispunând deci de toate atributele ce-i reveneau în considerarea acestei prerogative. În consecință, împuternicirea în discuție, dată Guvernului, nu contravenea nici unei dispoziții legale care să o interzică.

Pe de altă parte, aplicarea dispozițiilor constituționale relative la delegarea legislativă, prezente în actuala Constituție, nu este cu putință, în cazul de față, deoarece,

potrivit cunoscutei reguli *tempus regit actum*, regimul juridic al unor dispoziții legale se supune normelor existente la data la care aceste dispoziții au fost adoptate.

Faptul că, în prezent, art. 49 din Constituție prevede că restrângerea unor drepturi se poate face numai prin lege, privește regimul juridic al actelor juridice ce urmează să se adopte după intrarea în vigoare a actualei Constituții. Dacă ar fi altfel, ar însemna ca prevederile art. 49 — și, implicit, orice altă dispoziție constituțională — să se poată aplica retroactiv, ceea ce, în regimul nostru constituțional, este inadmisibil.

Rămâne în discuție doar eventualitatea considerării ca abrogate, în virtutea art. 150 alin. (1) din Constituție, a celor două hotărâri guvernamentale criticate, dat fiind faptul că ele ar încălca principiile economiei de piață, enunțate de art. 134 din Constituție, considerându-se, în opinia autorului sesizării, că, de vreme ce art. 218 din Legea nr. 31/1990 pare a fi socotit ca abrogat, negreșit și cele două hotărâri nu pot avea decât aceeași soartă.

Or, premisa raționamentului — abrogarea implicită a art. 218 din Legea nr. 31/1990 — nu este întemeiată, în lumina celor arătate mai sus. Într-adevăr, de vreme ce instituția delegării legislative a fost instituită doar prin Constituția din anul 1991, împuternicirea Guvernului de către Parlament de a delimita activitățile respective, în anul 1990, nu are cum să intre în conflict cu actualele dispoziții constituționale, căci aceasta ar însemna retroactivitatea Constituției.

Cât privește însă conținutul real al împuternicirii, așa cum a fost realizată de Guvern prin Hotărârea nr. 1.323/1990, este de reținut faptul că obligația statului, în cadrul economiei de piață, de a asigura libertatea comerțului, prevăzută de art. 134 alin. (2) lit. a) din Constituție, nu trebuie privită ca o expresie a lipsei oricăror circumstanțieri, conceptul de libertate absolută nefiind propriu unui regim juridic adecvat statului de drept. De aceea, dispozițiile art. 134 alin. (2) lit. a) din Constituție, precitate, trebuie concepute ca aflate în consonanță și cu dispozițiile art. 134

alin. (2) lit. b), potrivit cărora statul trebuie să asigure și protejarea intereselor naționale în activitatea economică, financiară și valutară, precum și cu alte obligații ce revin statului, legate de ocrotirea sănătății cetățenilor (art. 33), apărarea țării și organizarea de activități cu caracter militar (art. 117), respectarea Constituției și a legilor țării (art. 51), secretul convorbirilor telefonice (art. 28) etc. În acest sens, interzicerea unor activități ce aduc direct atingere acestor valori, deopotrivă sociale și juridice, nu ar putea fi considerată, neapărat, ca afectând fundamental și nejustificat principiile economiei de piață și ale libertății comerțului. În acest sens, sunt de semnalat ca făcând obiectul acestor limitări, cuprinse în Hotărârea Guvernului nr. 1.323/1990, activitățile care, potrivit legii penale, constituie infracțiuni sau sunt contrare altor dispoziții legale cu caracter imperativ, cele de fabricare și de comercializare de droguri în alt scop decât ca medicament, ori vrăjitoria, ghicitul sau, mai important, activitățile de imprimare a hărților cu caracter militar, fabricarea sau comercializarea de aparatură pentru interceptarea de convorbiri telefonice, fără avizul Ministerului de Interne sau cu încălcarea acestui aviz, precum și alte activități relativ asemănătoare, în care obligațiile statului în legătură cu exercițiul funcțiilor sale nu pot fi ignorate.

Cât despre împrejurarea că Hotărârea Guvernului nr. 1.323/1990 nu ar fi fost dată în termenul de 10 zile prevăzut de lege sau cu privire la posibilitatea pentru Guvern de a proceda la completarea ei, după 3 ani de la data stabilită prin Legea nr. 31/1990, Curtea constată că acestea nu sunt probleme de resortul contenciosului constituțional, ele urmând a fi examinate de instanța de contencios administrativ în temeiul Legii nr. 29/1990. În același sens, și susținerile potrivit cărora ar exista discrepanțe între hotărârile guvernamentale în discuție și prevederile art. 40 din Legea nr. 15/1990, controlul constituționalității legilor nefuncționând, prin definiție, decât prin raportare la prevederile Constituției, nu și în funcție de dispozițiile altor acte normative.

Pentru considerentele expuse, în temeiul dispozițiilor art. 144 lit. c) din Constituție, precum și ale art. 13 alin. (1) lit. A. c) și ale art. 25 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 218 din Legea nr. 31/1990, invocată de Societatea Comercială „Expres Pilot Co. Ltd” — S.R.L. Galați în Dosarul nr. 545/1994 al Curții Supreme de Justiție — Secția de contencios administrativ.

Cu recurs în termen de 10 zile de la comunicare.

Pronunțată în ședința publică din 6 decembrie 1995.

PREȘEDINTE,
dr. Lucian Stângu

Magistrat-asistent,
Florentina Geangu

REPUBLICĂRI

HOTĂRÂREA GUVERNULUI Nr. 51/1992*)

privind unele măsuri pentru îmbunătățirea activității de prevenire și stingere a incendiilor

Art. 1. — La darea în exploatare a clădirilor înalte și foarte înalte ori cu săli aglomerate, hotelurilor, spitalelor, căminelor pentru copii și bătrâni, clădirilor destinate persoanelor care nu se pot evacua singure, precum și a unor construcții în care se desfășoară activități cu pericol de incendiu, este obligatorie obținerea de către proprietar a autorizației de prevenire și stingere a incendiilor**).

Construcțiile în care se desfășoară activități cu pericol de incendiu, pentru care este obligatorie obținerea autorizației de prevenire și stingere a incendiilor, sunt:

a) stații de livrare a carburanților pentru autovehicule (benzinării);

b) depozite destinate comercializării en gros ori mic-gros a mărfurilor și produselor combustibile sau a celor în ambalaje combustibile, cu aria totală (construit-desfășurată) de cel puțin 600 m² și/sau cu înălțimea de depozitare mai mare de 4 m;

c) spații destinate comercializării mărfurilor și produselor combustibile sau a celor în ambalaje combustibile, cu aria totală (construit-desfășurată) mai mare de 100 m²;

d) spații în care se desfășoară activități cu risc de izbucnire și propagare a incendiilor (productive, comerciale, expoziționale, pentru depozitare sau prestări de servicii etc.), amplasate în clădiri cu aglomerări de persoane, imobile de locuit și alte clădiri civile;

e) amenajări provizorii, destinate desfășurării unor spectacole sau manifestări culturale, artistice, religioase și/sau sportive, cu o capacitate de peste 200 de persoane;

f) discotecă, săli de dans și de jocuri de noroc a căror capacitate este de peste 50 de persoane, ce constituie încăperi cu aglomerări de persoane.

Autorizația de prevenire și stingere a incendiilor constituie actul prin care se certifică realizarea cerințelor esențiale de protecție împotriva incendiilor, prevăzute în anexa la prezenta hotărâre.

Art. 2. — Începerea lucrărilor de execuție la clădirile și spațiile noi, precum și dezvoltarea, modernizarea sau schimbarea de destinație a celor existente, din categoriile menționate la art. 1, este admisă numai după avizarea, la cererea investitorilor, a măsurilor de prevenire și de stin-

gere a incendiilor, cuprinse în documentațiile tehnico-economice de investiții.

Art. 3. — Autorizațiile și avizele de prevenire și stingere a incendiilor se eliberează, la cerere, în cel mult 30 de zile, de către inspecțiile teritoriale de prevenire a incendiilor din cadrul Comandamentului Trupelor de Pompieri, în temeiul reglementărilor privind protecția împotriva incendiilor la proiectarea, realizarea, echiparea și dotarea construcțiilor și instalațiilor, pe bază de documentații tehnice.

Formularele, procedura de autorizare și de avizare, precum și conținutul documentațiilor prevăzute la alin. 1 se vor stabili de către Comandamentul Trupelor de Pompieri, în termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei hotărâri, și se vor publica în Monitorul Oficial al României.

Activitatea de verificare a documentațiilor și la fața locului și/sau de consultanță în vederea eliberării avizelor și a autorizațiilor de prevenire și stingere a incendiilor reprezintă prestare de serviciu, pentru care se plătesc tarife în condițiile legii.

Art. 4. — Inspecțiile teritoriale de prevenire a incendiilor din cadrul Comandamentului Trupelor de Pompieri vor controla respectarea măsurilor și condițiilor stabilite în autorizații și avize și vor lua, după caz, măsurile prevăzute de lege, inclusiv retragerea autorizațiilor, sesizând despre aceasta autoritățile administrației publice locale.

Art. 5. — Împotriva măsurilor luate de către inspecțiile teritoriale de prevenire a incendiilor din cadrul Comandamentului Trupelor de Pompieri cu privire la autorizațiile și avizele de prevenire și stingere a incendiilor, cei în cauză pot să se adreseze organului emitent în termen de 30 de zile de la data comunicării.

Rezolvarea reclamației se face de către comandantul unității militare teritoriale de pompieri.

În cazul în care cel ce se consideră vătămat în dreptul său nu este mulțumit de soluția dată reclamației sale, el poate sesiza instanța competentă în termen de 30 de zile de la comunicarea soluției, potrivit Legii contenciosului administrativ.

*) Republicată în temeiul art. III din Hotărârea Guvernului nr. 71 din 12 februarie 1996, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 35 din 19 februarie 1996.

Hotărârea Guvernului nr. 51 din 5 februarie 1992 a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 26 din 24 februarie 1992 și a mai fost modificată prin Hotărârea Guvernului nr. 616 din 12 noiembrie 1993, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 277 din 30 noiembrie 1993.

***) Conform art. II din Hotărârea Guvernului nr. 71/1996, pentru categoriile de clădiri și construcții existente, proprietarii trebuie să solicite autorizația de prevenire și stingere a incendiilor de la inspecțiile teritoriale din cadrul Comandamentului Trupelor de Pompieri până la data de 20 mai 1996.

Art. 6. — Agenții economici și celelalte persoane juridice care au în proprietate sau în administrare directă instalații cu tehnologii nucleare au obligația să-și asigure autospeciale, echipamente de comunicație și de protecție specifice condițiilor de lucru și naturii riscurilor respective pentru intervenția forțelor proprii în caz de incendiu și să le pună la dispoziția celor chemate în sprijin.

Unitățile care concură la proiectarea, construcția și exploatarea structurilor subterane ale metroului au obligația să asigure mijloacele și amenajările specifice (trenuri, vagoane, platforme, autospeciale, dispozitive pentru deblocare, echipamente de comunicație, de iluminat și de protecția respirației etc.), pentru intervenția forțelor proprii în caz de incendiu și pentru salvarea persoanelor.

Art. 7. — Întreținerea și exploatarea instalațiilor și a dotărilor comune de prevenire și stingere a incendiilor, precum și furnizarea apei și a altor substanțe stingătoare la parametrii necesari, în cazul agenților economici constituiți prin reorganizarea marilor combinate, întreprinderi și platforme industriale, care au funcționat potrivit Decretului nr. 70/1975, se asigură de către agenții economici care au în patrimoniu construcțiile și echipamentele pentru utilitățile respective, pe bază de convenție sau de contract.

Art. 8. — La concesionarea, închirierea sau darea în locație de gestiune a capacităților de producție, spațiilor de depozitare, comercializare sau cazare în comun și a altor spații cu destinații ce presupun prezența publicului, în actele care se încheie, potrivit legii, se vor prevedea în mod obligatoriu, după caz, responsabilitățile părților privind prevenirea și stingerea incendiilor, în raport cu normele specifice pentru ramura autorității concedente sau a localității.

Art. 9. — Dispozitivele, mașinile, instalațiile, sistemele și produsele destinate prevenirii și stingerii incendiilor, realizate în țară sau importate, trebuie să îndeplinească condițiile performante specifice și se admit pentru utilizare numai dacă sunt avizate de către Comandamentul Trupelor de Pompieri.

Art. 10. — Investitorul, proprietarul și/sau beneficiarul sunt obligați să-și asigure mijloacele necesare pentru dotare, rezervele de substanțe stingătoare, echipamentele de intervenție și de protecție individuală, iar în caz de incendiu, să compenseze ori să restituie contravaloarea acestora, în situațiile în care, la intervenții, au fost folosite substanțele și echipamentele forțelor participante la acțiune.

Formațiile civile de pompieri și echipajele navelor de stins incendii, cu acordul primarilor și al agenților economici în subordinea cărora funcționează, pot efectua activități și servicii de prevenire și stingere a incendiilor și în alte localități sau unități economice apropiate, pe bază de convenții sau de contracte încheiate între părți, în limita dotării și cu avizul unităților militare teritoriale de pompieri.

Art. 11. — Constituie contravenții următoarele fapte, dacă nu au fost săvârșite în astfel de condiții încât, potrivit legii penale, să fie considerate infracțiuni:

1. executarea, efectuarea probelor tehnologice, punerea în funcțiune ori darea în exploatare a oricărei construcții, instalații, amenajări sau schimbări de destinație, fără respectarea prevederilor legale referitoare la prevenirea și stingerea incendiilor, dacă prin aceasta se creează un pericol pentru oameni, bunuri și animale;

2. proiectarea, omologarea ori fabricarea mijloacelor tehnice destinate prevenirii și stingerii incendiilor fără avizul organelor prevăzute de lege sau fără respectarea parametrilor funcționali ai produsului omologat;

3. transportul, depozitarea, păstrarea, manipularea sau întrebuințarea produselor și substanțelor inflamabile, ori care prezintă pericol de explozie, cu încălcarea dispozițiilor legale;

4. neasigurarea, potrivit legii, a condițiilor de alarmare, evacuare și salvare a persoanelor în caz de incendiu;

5. folosirea instalațiilor utilitare și tehnologice, cu încălcarea reglementărilor specifice, dacă prin aceasta se creează pericol de incendiu sau de explozie;

6. neconstituirea formațiilor civile de pompieri, potrivit legii, ori desființarea acestora fără acordul unităților militare de pompieri;

7. neasigurarea, la instalațiile cu tehnologii nucleare, a mijloacelor specifice prevăzute la art. 6 alin. 1; neasigurarea mijloacelor și a amenajărilor specifice pentru intervenția forțelor proprii, în caz de incendiu și pentru salvarea persoanelor, la structurile subterane ale metroului;

8. utilizarea dispozitivelor, mașinilor, instalațiilor, sistemelor, substanțelor și produselor destinate prevenirii și stingerii incendiilor, neavizate de Comandamentul Trupelor de Pompieri;

9. neprevăderea, în actele care se încheie la concesionarea, închirierea sau darea în locație de gestiune a capacităților de producție, a spațiilor de depozitare, comercializare sau cazare în comun și a altor spații ce presupun prezența publicului, a obligațiilor părților privind prevenirea și stingerea incendiilor;

10. încheierea de convenții sau de contracte de către formațiile civile de pompieri pentru prestarea unor activități și servicii de prevenire și stingere a incendiilor în alte localități sau unități economice, fără acordul primarilor sau al agenților economici în subordinea cărora funcționează ori fără avizul unității militare teritoriale de pompieri;

11. darea în exploatare a clădirilor și a construcțiilor prevăzute la art. 1, fără obținerea, în prealabil, a autorizației de prevenire și stingere a incendiilor ori cu nerespectarea condițiilor stabilite în aceasta;

12. începerea lucrărilor de execuție, precum și a celor de dezvoltare, modernizare sau schimbare de destinație la clădirile și construcțiile menționate la art. 1, fără avizarea

măsurilor de prevenire și stingere a incendiilor cuprinse în documentațiile tehnico-economice de investiții;

13. oprirea sau împiedicarea personalului împuternicit, potrivit legii, pentru executarea atribuțiilor de prevenire și stingere a incendiilor;

14. neechiparea sau nedotarea cu mijloace tehnice destinate prevenirii și stingerii incendiilor sau nerespectarea condițiilor de funcționare ori de utilizare a acestora, potrivit legii;

15. permiterea accesului publicului în sălile de spectacole sau în alte spații și clădiri, peste capacitatea stabilită, dacă astfel se îngreuiază evacuarea în caz de incendiu;

16. nerespectarea dispozițiilor legale referitoare la depozitarea materialelor combustibile și a altora care, prin modul de așezare, pot crea pericole de incendiu sau pot îngreui acțiunea de intervenție în caz de incendiu;

17. proiectarea și trimiterea documentației spre execuție a construcțiilor, instalațiilor, amenajărilor sau schimbărilor de destinație, fără respectarea prevederilor legale referitoare la prevenirea și stingerea incendiilor;

18. executarea lucrărilor de sudură sau a unor operațiuni cum sunt tăierea sau lipirea metalelor ori încălzirea cu flacără deschisă, în locuri cu pericol de incendiu, fără permis sau autorizație ori în condiții ce pot crea pericol de incendiu, după caz;

19. neîndeplinirea în termen a măsurilor de prevenire și stingere a incendiilor, stabilite de personalul împuternicit potrivit legii; nesolicitarea de către proprietarii construcțiilor existente, din categoriile prevăzute la art. 1, a autorizației de prevenire și stingere a incendiilor în termenul legal;

20. neasigurarea, blocarea sau neîntreținerea în bune condiții a drumurilor și a altor căi de acces pentru mijloacele tehnice și pentru personalul prevăzut pentru intervenție în caz de incendiu;

21. fumatul în locuri cu pericol de incendiu, stabilite și marcate în acest sens, iluminatul cu flacără deschisă ori facerea focurilor în aer liber, fără respectarea normelor de prevenire a incendiilor;

22. neîntocmirea planurilor de autoapărare împotriva incendiilor ori neasigurarea anunțării incendiilor, de către cei care au această obligație;

23. folosirea sobelor și a celorlalte mijloace sau sisteme de încălzire locală, în condiții care prezintă pericol de incendiu;

24. nerespectarea normelor și a măsurilor specifice de prevenire și stingere a incendiilor cu privire la culturile agricole, sectoarele agrozootehnice, depozitele de furaje și plante tehnice, pădurile și terenurile cu vegetație forestieră;

25. neasigurarea instruirii personalului ori admiterea la lucru a angajaților care nu cunosc normele și măsurile de prevenire a incendiilor, precum și modul de acțiune în caz de incendiu;

26. nerespectarea normelor de prevenire și stingere a incendiilor, emise de ministere și celelalte organe de spe-

cialitate ale administrației publice centrale, dacă fapta nu constituie o altă contravenție prevăzută în prezenta hotărâre.

Art. 12. — Contravențiile prevăzute la art. 11 se sancționează după cum urmează:

a) cu amendă de la 800.000 lei la 1.000.000 lei, contravențiile prevăzute la pct. 1—8;

b) cu amendă de la 500.000 lei la 800.000 lei, contravențiile prevăzute la pct. 9—14;

c) cu amendă de la 300.000 lei la 500.000 lei, contravențiile prevăzute la pct. 15—20;

d) cu amendă de la 100.000 lei la 300.000 lei, contravențiile prevăzute la pct. 21—26.

Amenzile se aplică persoanelor fizice care se fac vinovate de săvârșirea contravenției.

Art. 13. — Contravențiile prevăzute în prezenta hotărâre se constată de către personalul militar și civil din unitățile militare de pompieri ale Ministerului de Interne, anume împuternicit în acest scop.

Primarii pot constata contravențiile prevăzute la art. 11 pct. 3, 4, 5, 10, 11, 12, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25 și 26.

Ofițerii și subofițerii de poliție pot constata contravențiile prevăzute la art. 11 pct. 3, 4, 11, 12, 13, 14, 15, 18, 20, 21 și 23.

Personalul anume atestat din cadrul ministerelor, departamentelor și al altor organe de specialitate ale administrației publice centrale și locale, precum și din cadrul agenților economici, care îndeplinește atribuții de îndrumare și control pe linie de prevenire și stingere a incendiilor, constată contravențiile prevăzute la art. 11 pct. 3, 4, 5, 7, 9, 10, 13, 14, 16, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25 și 26.

Șefii formațiilor civile de pompieri constată contravențiile la normele de prevenire și stingere a incendiilor în unitățile și localitățile unde acestea sunt constituite.

O dată cu constatarea contravențiilor persoanele prevăzute la alin. 1—4 aplică și sancțiunile.

Pentru contravențiile constatate de șefii formațiilor civile de pompieri, aplicarea sancțiunilor se face de către primar sau de către conducătorul unității.

Art. 14. — Împotriva procesului-verbal de constatare a contravențiilor se poate face plângere, în termen de 15 zile de la comunicare, la judecătoria în a cărei rază teritorială s-a săvârșit contravenția.

Art. 15. — Contravențiilor prevăzute în prezenta hotărâre le sunt aplicabile dispozițiile Legii nr. 32/1968 privind stabilirea și sancționarea contravențiilor.

Art. 16. — Prezenta hotărâre intră în vigoare la 30 de zile de la data publicării ei în Monitorul Oficial al României*).

Pe aceeași dată se abrogă H.C.M. nr. 2285/1969 privind constatarea și sancționarea contravențiilor la normele de prevenire și stingere a incendiilor. Orice alte dispoziții contrare prezentei hotărâri nu se mai aplică.

*) Cu excepția art. 1 alin. 1 și 2, art. 3 alin. 3, art. 9, art. 10, art. 11 pct. 8, 11, 12 și 19 și a art. 12, care vor intra în vigoare la data de 19 martie 1996.

CERINȚE ESENȚIALE DE PROTECȚIE LA FOC A CLĂDIRILOR CIVILE

1. Protecția la foc față de vecinătăți.
2. Gradul de rezistență la foc a clădirii și densitatea sarcinii termice de incendiu, precum și corelarea acestora cu destinațiile, numărul de caturi și aria construită.
3. Limitarea propagării focului în interiorul clădirii și pe fațade, precum și evacuarea fumului și a gazelor fierbinți.
4. Asigurarea căilor de evacuare și de salvare a persoanelor și realizarea măsurilor constructive de protecție la foc a căilor respective.
5. Echiparea cu instalații pentru detectarea, semnalizarea, anunțarea și alarmarea în caz de incendiu.
6. Echiparea cu instalații de stingere a incendiilor (hidranți, sprinklere, drencere, dioxid de carbon, spumă etc.).
7. Asigurarea alimentării cu apă pentru stingerea incendiilor.
8. Alimentarea cu energie a consumatorilor aferenți sistemelor de protecție (centrale de avertizare, pompe și vane de incendiu, iluminat de siguranță, ventilație de siguranță, lifturi de persoane și de intervenție).
9. Măsurile constructive de prevenire a incendiilor la amplasarea și pe traseele instalațiilor utilitare (încălzire, electrice, gaze combustibile și tehnice, ventilare și condiționare).
10. Dotarea cu autospeciale de stingere a incendiilor, cu mijloace de intervenție, de protecție și de salvare.
11. Căi de acces interioare și exterioare pentru intervenție în caz de incendiu.
12. Planul de autoapărare împotriva incendiilor.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI – CAMERA DEPUTAȚILOR

Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, str. Izvor nr. 2–4, Palatul Parlamentului, sectorul 5, București,
cont nr. 30.98.12.301 B.C.R. — S.M.B.

Adresa pentru publicitate : Serviciul relații cu publicul și agenții economici, București,
Str. Blanduziei nr. 1, sectorul 2, telefon 211.57.30.

Tiparul : Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, telefon 668.55.58 și 614.17.39.